

عنوان مقاله:

بررسی تنوع گونه ای درختان و فلور در ارتفاعات مختلف و شیب های شرقی و غربی دره شیرین رود، استان مازندران، ایران

محل انتشار:

مجله تاکسونومی و بیوسیستماتیک، دوره 7، شماره 25 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

حمید اجتهادی - گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

حبیب زارع - باغ گیاه شناسی شمال کشور، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، نوشهر، ایران

طیبه امینی اشکوری - باغ گیاه شناسی شمال کشور، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، نوشهر، ایران

زهره آتشگاهی - گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

بررسی تنوع گونه ای درختان، یکی از مطالعات مهم اکولوژی به شمار می رود. رودخانه شیرین رود به عنوان یکی از شاخه های اصلی رود تجن در جنگل های کوهستانی هیرکانی در استان مازندران جریان دارد. امتداد اصلی این رودخانه، شمالی-جنوبی است و دره های عمیق آن باعث ایجاد پوششی غنی در دو سمت شرقی و غربی شده است. با این فرض که خرد اقلیم ایجاد شده توسط رود بر تنوع درختی موجود تاثیرگذار است در سال ۱۳۹۰، در قطعه ای به طول ۱۵ کیلومتر در دو سوی رودخانه، پلات های ۴۰ در ۴۰ متر مربعی استقرار یافت و درصد پوشش و فراوانی درختان موجود در این عرصه گزارش شد. تیپ غالب درختی این ناحیه راش-ممرز-افرا است. محاسبه شاخص های مختلف ناهمگنی، نشانگر یکسان بودن تنوع درختان در شیب های دو سوی دره است. محاسبه شاخص های تنوع در سه طبقه ارتفاعی: ۷۰۰-۹۰۰، ۹۰۰-۱۳۰۰ و ۱۳۰۰-۱۷۰۰ متری از سطح دریا نشان داد که طبقه متوسط دارای بیشترین تنوع است. شاخص های یکنواختی کامارگو و سیمپسون و اصلاح شده نی یکنواختی بیشتری را برای دامنه های رو به شرق نشان می دهند. از نظر ارتفاعی نیز بیشترین یکنواختی در ارتفاعات پایین دیده می شود. اقلیم ویژه منطقه، دریافت رطوبت و حرارت یکسان با توجه به پرفرا و کم وسعت بودن دره رودخانه باعث ایجاد شرایط جوی یکسان و در نتیجه تنوع برابر در دامنه های رو به شرق و غرب دره شیرین رود شده است. افزون بر این، دور بودن از تخریب های انسانی در دو طبقه ارتفاعی بالاتر، توجیه مناسبی برای تنوع بیشتر این مناطق در مقایسه با ارتفاعات پایین تر است. یکنواختی کمتر در ارتفاعات بالا و شیب های غربی دره به علت حضور فراوان و چیرگی بالای گونه راش است. علاوه بر بررسی تنوع درختان، ترکیب فلوربستیکی جنگل نیز مطالعه شد. تعداد ۱۱۱ گونه گیاهی چوبی و علفی شناسایی و پراکنش جغرافیایی و شکل زیستی آنها تعیین شد. همی کریپتوفیت ها (۴۶ درصد)، فانروفیت ها (۲۶ درصد) و ژئوفیت ها (۲۱ درصد) فراوان ترین شکل های زیستی منطقه بودند. پراکنش جغرافیایی اروپا-سیبری مهم ترین فیتوکوریون سازنده ساختار کورولوژیک دره های رودخانه شیرین رود است.

کلمات کلیدی:

فلور، شکل زیستی، پراکنش جغرافیایی، فیزیوگرافی، تنوع زیستی، جنگل هیرکانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1207420>

